

## Ból krzyża, czerwone flagi

| Patologia                              | Cechy kliniczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Epidemiologia |
|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Zwężenie kanału kręgosłupa lędźwiowego | <ul style="list-style-type: none"><li>• Wiek &gt;70 lat</li><li>• Ból promieniujący do obu nóg</li><li>• Chromanie neurogenne – ból nasila się podczas chodzenia i w pozycjach wyprostnych, ustępuje w pozycji siedzącej</li><li>• Ustępowanie objawów po rehabilitacji</li><li>• Spływanie lordozy lędźwiowej</li></ul>                 | ok. 10%       |
| Zespół ogona końskiego                 | <ul style="list-style-type: none"><li>• „Spodenkowe” osłabienie lub brak uczucia (okolice pośladków, odbytu, krocza i narządów płciowych zewnętrznych)</li><li>• Zaburzenia czynności zwieraczy (brak czucia parcia na mocz, zatrzymanie moczu, nietrzymanie moczu lub stolca)</li></ul>                                                 | < 0,1‰        |
| Przerzuty/guz                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Historia choroby nowotworowej u pacjenta (czułość 55%, swoistość 98%)</li><li>• Ból nocny, ból w spoczynku</li><li>• Niewyjaśniona utrata masy ciała (czułość 15%, swoistość 94%)</li><li>• Wiek &gt;50 lat (czułość 84%, swoistość 69%) lub &lt;20 lat</li></ul>                                | < 1‰          |
| Zakażenie                              | <ul style="list-style-type: none"><li>• W wywiadzie utrzymująca się gorączka (czułość 0%, swoistość 99%)</li><li>• Ogniska zakażenia (np. ropnie)</li><li>• Przyjmowanie narkotyków dożylnie</li><li>• Niedobór odporności (HIV, leczenie immunosupresyjne)</li><li>• Operacja kręgosłupa</li><li>• Ból nocny, ból w spoczynku</li></ul> | < 1‰          |

|                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |      |
|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Reumatyczna zapalna choroba kręgosłupa (spondyloartropatia) | <ul style="list-style-type: none"> <li>● Poranna sztywność</li> <li>● Ból &gt;3 miesiące</li> <li>● Choroby współistniejące pozakręgowe (np. zapalenie błony naczyniowej oka, łuszczyca, wrzodziejące zapalenie jelita grubego)</li> <li>● Wiek &lt;40 lat (w połączeniu z innymi objawami)</li> </ul> | < 1% |
| Złamanie                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>● Uraz</li> <li>● Rozpoznana osteoporoza</li> <li>● Długotrwałe leczenie glikokortykosteroidami ogólnie (&gt; 3 miesiące)</li> <li>● Wiek &gt;70 lat</li> </ul>                                                                                                 | < 1% |